

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๓/๒๕๕๕

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคแรงงาน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ว่า

ข้อ ๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคแรงงาน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ที่พรรคแรงงานจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔

ข้อ ๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือ ที่ ลต (ทบพ) ๐๔๐๑/๕๕๕๐ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคแรงงาน แจ้งให้พรรคแรงงานดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

ข้อ ๓ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๔ พรรคแรงงานแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านค้อ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารการจัดตั้งสาขาพรรคแรงงาน ลำดับที่ ๑ แล้ว ปรากฏว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง จึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ ให้หัวหน้าพรรคแรงงานแก้ไข และจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบและอยู่ระหว่างการดำเนินการของพรรคแรงงาน

ข้อ ๔ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ พรรคแรงงานแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘๔ ตำบลกระเปาะใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารการจัดตั้งสาขาพรรคแรงงาน ลำดับที่ ๒ แล้วปรากฏว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง จึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑ ให้หัวหน้าพรรคแรงงานชี้แจงและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมือง เห็นชอบ และอยู่ระหว่างการดำเนินการของพรรคแรงงาน

ข้อ ๕ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ครบกำหนดที่พรรคแรงงานต้องดำเนินการ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๒๕ พรรคแรงงาน แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าในการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๔/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ มีมติให้ยุบพรรคแรงงานเนื่องจากมีปัญหาในการดำเนินกิจการของพรรค และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔

ข้อ ๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบข้อบังคับพรรคแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๓ กรณีการยุบเลิกพรรค ข้อ ๕๗ กำหนดว่า พรรคแรงงานมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้นสมาชิกพรรคจะช่วยกัน ดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นแต่จะถูกยุบเลิกตามกฎหมาย

ข้อ ๗ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้ง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียน พรรคการเมืองประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งนายทะเบียน พรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคแรงงาน เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ และได้แจ้งให้พรรคแรงงาน ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แล้ว แต่เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามมาตรา ๒๕ คือ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ พรรคแรงงาน มีเพียงการแจ้งจัดตั้งสาขาพรรค ๒ สาขา ไม่มีการแจ้งการรับสมัครสมาชิกพรรค ถือได้ว่าพรรคแรงงาน ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคแรงงาน ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบกับพรรคแรงงาน มีเจตนาที่จะยุบเลิกพรรค เนื่องจากไม่สามารถดำเนินกิจการในทางการเมืองได้ แต่ในข้อบังคับพรรคแรงงาน ไม่ได้กำหนดเรื่องการยุบเลิกพรรคโดยคณะกรรมการบริหารพรรคหรือที่ประชุมใหญ่พรรคได้

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงานตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พันจ่าเอก ชิน ทับพลี หัวหน้าพรรคแรงงาน ยื่นคำชี้แจงว่า

ข้อ ๑ พรรคแรงงานได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ จริง

ข้อ ๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือที่ ลต (ทพพ) ๐๔๐/๕๘๕๐ ลงวันที่ ๕ เดือนตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง รับการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคแรงงาน และแจ้งให้พรรคแรงงานดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ จริง

ข้อ ๓ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๔ พรรคแรงงานแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านค้อ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารการจัดตั้งสาขาพรรคแรงงาน ลำดับที่ ๑ แล้ว ปรากฏว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้องจึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ ให้หัวหน้าพรรคแรงงานแก้ไขและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบ และอยู่ระหว่างการดำเนินการของพรรคแรงงาน พรรคแรงงานขอชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ พรรคได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญและมีมติยุบพรรค ดังนั้นพรรคจึงไม่ขอแก้ไขเอกสาร และไม่ขอส่งเอกสารเพิ่มเติม

ข้อ ๔ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ พรรคแรงงานแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘๔ ตำบลกระเปาะใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารการจัดตั้งสาขาพรรคแรงงาน ลำดับที่ ๒ แล้วปรากฏว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้องจึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ ให้หัวหน้าพรรคแรงงานชี้แจงและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบ และอยู่ระหว่างการดำเนินการของพรรคแรงงาน พรรคแรงงานขอชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ พรรคแรงงานได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญและได้มีมติให้ยุบพรรค ดังนั้นพรรคจึงไม่ขอแก้ไขเอกสาร และไม่ขอส่งเอกสารเพิ่มเติม

ข้อ ๕ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดที่พรรคแรงงานต้องดำเนินการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๒๕ พรรคแรงงาน

แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าในการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๔/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ มีมติให้ยุบพรรคแรงงานเนื่องจากมีปัญหาในการดำเนินกิจการของพรรค และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘

เพราะฉะนั้น พรรคแรงงานจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ว่าพรรคแรงงานไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ได้เนื่องจากพรรคมีปัญหาในเรื่องเงินทุนที่จะดำเนินกิจการดังกล่าว ดังนั้นแม้ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน พรรคแรงงานก็ไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ

พิเคราะห์แล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้ง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคแรงงาน เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ และแจ้งให้พรรคแรงงานดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ แล้ว แต่เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามมาตรา ๒๕ คือ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ พรรคแรงงานมีเพียงการแจ้งจัดตั้งสาขาพรรค ๒ สาขา ไม่มีการแจ้งการรับสมัครสมาชิก จึงถือได้ว่าพรรคแรงงานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคแรงงาน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบกับพรรคแรงงานมีเจตนาที่จะยุบเลิกพรรค เนื่องจากไม่สามารถดำเนินกิจการทางการเมืองได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคแรงงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ